

Nr 366

Av herr Nordenson, om stärkande av den svenska industriens konkurrenskraft på utländska marknader.

(Lika lydande med motion nr 443 i Andra kammaren)

Den konkurrens som möter de svenska exportindustrierna ute på världsmarknaden har successivt skärpts under de senaste åren. Exportländerna i Västeuropa och Förenta staterna söker genom olika åtgärder öka försäljningen på utlandsmarknaderna. Intresset hos statsmakterna i dessa länder för exportstimulerande åtgärder synes alltmer ha stegrats, och åtgärder av olika slag vidtages för att förbättra exportföretagens konkurrensmöjligheter. En inventering av vilka åtgärder som i detta sammanhang tillgrips i de med vårt land konkurrerande industriländerna vore för vårt lands vidkommande av stort intresse.

Hösten 1961 avlämnade den s.k. exportstödberedningen förslag om skilda exportstimulerande åtgärder i vårt land. Någon inventering av motsvarande åtgärder i utlandet torde icke ha ingått i exportstödutredningens uppdrag att verkställa. Icke heller hade utredningen att särskilt uppmärksamma exportindustriens skatteförhållanden samt dess finansierings- och kreditgaranti-möjligheter.

I konkurrensen exportföretagen emellan har möjligheterna att lämna krediter kommit att spela en alltmer betydelsefull roll. Det allmänna utrikespolitiska osäkerhetsläget har medfört att exportavslut måste ske även under yttre politiska förhållanden som medför betydande förlustrisker. Även om de exportkreditgarantiregler som gäller i vårt land internationellt sett förefaller jämförelsevis tillfredställande, synes i vissa hänseenden kompletteringar erforderliga. Sådana synes böra komma i fråga beträffande den längsta tidsrymden för beviljade garantier, gällande premiesatser samt möjligheterna att skydda sig för politiska risker vid kapitalinvesteringar.

Vad först gäller frågan om tidsgränsen för exportkreditgarantierna må erinras om att de med oss konkurrerande industriländerna synes bli alltmer beredda att medge förlängda betalningsterminer. Även från öststatshåll erbjuds som ett led i kampen om världsmarknaden vidsträckta kreditmöjligheter. Med långa kreditaffärer är visserligen förenade åtskilliga komplicerade spørsmål, och genom ingångna konventioner föreligger viss internationell bindning. Det synes mig likväl med hänsyn till den hårdnande konkurrensen önskvärt, att förutsättningarna utreds rörande en i tiden utsträckt svensk garantigivning vid export av kapitalvaror.

I den intensifierade priskonkurrensen är varje kostnadsfördyrande faktor av stor betydelse. Den svenska exportnäringen arbetar som bekant med högre lönekostnader än flertalet med oss konkurrerande länder. Även om de premiesatser som för närvarande uttages av exportkreditnämnden vid lämnande av krediter i och för sig väl kan jämföras med motsvarande premiesättning i utlandet, synes dock resultatet av exportkreditnämndens verksamhet vara sådan, att en viss nedsättning av premiesatserna bör kunna komma i fråga. En översyn av kostnaderna för exportkrediterna synes därför böra komma till stånd.

Vad slutligen gäller skyddet för politiska risker vid kapitalinvesteringar i u-länderna må understrykas vikten av att den svenska konkurrensförmågan vid export på u-länderna förstärks. Den av mig inledningsvis begärda inventeringen av i de stora exportländerna vidtagna åtgärder i motsvarande syfte torde i detta sammanhang vara av särskilt intresse. För att möjliggöra utvecklingsstimulerande, långsiktiga insatser från svensk sida inom u-länderna måste troligen ett system byggas upp som möjliggör skydd för de politiska risker som kapitalinvesteringar i dessa länder i varje fall för närvarande medför.

Under åberopande av vad här anförts får jag hemställa,
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa
om en utredning av möjligheterna att stärka den svenska
industriens konkurrenskraft på utländska marknader.

Stockholm den 26 januari 1962

Jonas Nordenson